

УДК 316.61:7

Сторож Олена

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри практичної психології та психотерапії
Рівненського державного гуманітарного університету
<https://orcid.org/0000-0002-2197-1282>

DOI <https://doi.org/10.35619/prapr.v1i21.355>

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕТЕРМІНАНТІВ ТВОРЧОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

***Анотація.** В статті проаналізовано наукові дослідження впливу освітнього середовища на творчість, розвиток креативності та творчу соціалізацію студентів.*

З'ясовано, що творчість виступає ефективним механізмом адаптації до соціальних, культурних, суспільно-політичних змін, а сучасний українець має не просто вміти адаптуватися до нової ситуації, але й бути спроможним змінити її, змінюючись, розвиваючись при цьому сам.

Визначено, що творча соціалізація це активне входження особистості до суспільства, що забезпечується творчо-перетворюючими діями, які реалізуються в соціумі заради досягнення позитивних змін у процесі опанування традицій, норм і цінностей культури, а період студентства є одним із найбільш чутливих періодів для реалізації цього процесу.

Виявлені основні детермінанти креативного навчання, що забезпечує розвиток креативності студентів та оптимізує процес творчої соціалізації студентів: управління, викладання, навчальний клімат, мотивація та особистісні якості.

Зроблено висновок про те, що необхідне створення цілеспрямованої, системної та інтеграційної моделі до активізації та оптимізації творчої соціалізації студентської молоді під час навчання в умовах війни та у подальшому - в суспільстві. Розроблена та представлена модель, що включає три основних етапи (рівні) взаємодії: проблемно-адаптаційний, рефлексивно-творчий та творчо-адаптаційний.

***Ключові слова:** креативність, творчість, креативне мислення, суб'єктність, адаптація, соціалізація, творча соціалізація*

Постановка проблеми. Наразі в Україні йде війна, а на фоні суспільно-політичних змін, відбувається реорганізація систем освіти, науки, культури, бізнесу, тощо. Тому підготовка креативних, готових до здійснення інновацій, реформ, змін українського суспільства та сфер його життєдіяльності, українців постає найголовнішою задачею освіти вишів. Крім того, творчість виступає ефективним механізмом адаптації до соціальних, культурних, суспільно-політичних змін, а сучасний українець має не просто вміти адаптуватися до нової ситуації, але й бути спроможним змінити її, змінюючись, розвиваючись при цьому сам.

Креативність – це основа творчості та якість, що розвивається, як у когнітивному і особистісному плані, так і в плані взаємодії творчої реалізації особистості у соціально-культурному середовищі.

Креативність розвивається та реалізується у творчій діяльності, під час вирішення проблем та завдань, що постають перед особистістю в певний момент часу. А на сучасному етапі розвитку та життєдіяльності українського суспільства, завдань, що потрібне вирішувати нестандартними способами, безліч, тож є необхідність орієнтуватися та

адаптуватися до мінливого соціокультурного середовища швидко та ефективно та мати на нього вплив, щоб змінювати його, згідно потреб майбутньої України.

Таким чином проблема творчої соціалізації студентів у тих обставинах невизначеності, в яких знаходяться усі українці, набуває великої актуальності та значимості. Але ми вбачаємо необхідність визначити її детермінанти в умовах, в яких відбувається професійно-особистісний розвиток та творча соціалізація сучасних українських студентів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Психологічний аспект феномену соціалізації особистості присвячені наукові розвідки низки вітчизняних і зарубіжних психологів, таких як: Маслоу, П'яже, Роттера, Фрейда, та інших. В свою чергу політична та економічна соціалізація розглядалася у працях сучасних українських вчених: Дембицької, Зубіашвілі, Карамушки, Москаленко, Орбан-Лембрик, Пірен, Циби, та інших.

Творчий розвиток розглядався як процес, що здійснюється у онтогенезі через творчу діяльність такими українськими дослідниками як Боришевський, Максименко, Моляко, Костюк та інших. Особливої уваги науковці надавали проблемам творчого розвитку особистості та діагностичного інструментарію для його виміру, основні концепції та методики представлені у роботах зарубіжних та вітчизняних вчених, зокрема: Вільямса, Гілфорда, Кульчицької, Моляко, Смұльсон, Торренса, Тунік, та інших. У свою чергу взаємозв'язок між феноменами соціалізації та творчістю досліджувався у роботах Алдера, Балла, Власової, Роджерса та інших.

Психологічні особливості студентства та завдання самовизначення та самореалізації, що ним вирішуються вивчалися зарубіжними та вітчизняними дослідниками у напрямку вікової психології: Еріксоном, Роджерсом, Скрипченко, Костюком, Моляко, Музикою, та іншими. Зазначається, що під час соціалізації, самовизначення та самоздійснення у період студентства метою і водночас вищою ланкою розвитку особистості є набуття суб'єктності, що проявляється як перехід від ролі реципієнта соціальних ролей та впливів до їх активного здійснення та перетворення (Дембицька, 2012).

Теоретичний аналіз наукових джерел показує, що суб'єктність як системна якість особистості у тому числі забезпечується творчою діяльністю, творчою спрямованістю та творчим життєтворенням як їх результатом. Таким чином, творча соціалізація – це активне входження особистості до суспільства, що забезпечується творчо-перетворюючими діями, які реалізуються в соціумі заради досягнення позитивних змін у процесі опанування традицій, норм і цінностей культури (Туріна, 2011). І період студентства є одним із найбільш чутливих періодів для реалізації цього процесу.

Мета статті – визначення основних детермінант творчої соціалізації студентів під час війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проаналізувавши взаємовідношення та взаємовплив феноменів творчості та соціалізації особистості в онтогенезі, зокрема у юнацькому віці, ми дійшли до обґрунтування того, що творча соціалізація студентів – це процес стійкої, загальної адаптації, що реалізується через незахисні адаптаційні механізми психіки, результатом якої є систематизація, конструювання, інтегрування студентом образу світу через активізацію творчого мислення, проявом якого є майстерність, винахідливість, створення інноваційних та суспільно корисних продуктів творчої діяльності. Таким чином, головним напрямком актуалізації творчої соціалізації студентів під час війни є стимуляція активності та розвитку творчого мислення під час професійного навчання, тому визначимо основні складові цього психологічного феномену.

Креативне мислення це складна системна якість, що має відношення як до особистості, так і до процесу творчості так і до її продукту (Kaufman & Beghetto, 2009). Воно включає в себе поєднання мотивації, особистісних особливостей та емоцій (Crompton, 1999), здатності розв'язувати проблеми (Barak & Albert, 2017), уяву (Dziedziewicz & Karwowski, 2015) та наполегливість під час діяльності у ситуації невизначеності (Plucker & Dow, 2010).

Yamin (2017) визначає креативність як здатність виконувати завдання унікальним, оригінальним і релевантним способом, беручи до уваги обмеження завдання або ситуації.

Plucker та Dow (2010) вказують на важливість взаємодії між різними точками зору, а також процесами та середовищем, у якому особистість чи група створює оригінальний, корисний продукт у соціальному середовищі.

Важливими детермінантами для активізації творчості студентів є педагог та система освіти. Існує навіть визначення для особливого підходу до навчального процесу – креативне навчання.

Креативне навчання має за мету заохочувати легкість, уяву, гнучкість, відкритість студентів і динамізм студентської групи, а також розвивати цікавість, дослідницьку діяльність і різні механізми для розробки нових ідей (Craft, 2011). Cheung and Leung (2013) вказує, що це функція викладачів – створювати атмосферу, що заохочує студентську співпрацю та активну участь у навчанні, використовувати усе різноманіття засобів, можливостей та технік, що дозволяють студентам самовизначитися, самовиразитися та почувати себе вільно в ситуації взаємодії із викладачем (Крафт, 2011). Lin (2011) визначив модель, що визначає креативне навчання, що має за мету розвиток креативності та творчого мислення через підтримку творчих ідей і результатів творчої діяльності студентів. Boonchan, Pupat and Seesan (2015) провели масштабне емпіричне дослідження та виявили низку детермінантів, що впливають на креативність студентів: управління, викладання, навчальний клімат, мотивація та особистісні якості. Зокрема, дослідниками виявлено, що управління прямо впливає на творчість студентів. Існує три основні компоненти управління: політика, місія та ідентичність. Політика – це набір ідей або план дій, яких дотримується декан, керівник кафедри або група викладачів університету. Наприклад, політика впливає на створення можливостей для отримання освіти, підвищення якості випускників, навчання та розвиток викладачів і педагогічного персоналу, розвиток університету та зміцнення громади. Місія – це письмова декларація основної мети та спрямованості університету, яка зазвичай залишається незмінною з часом. Наприклад, університет проводить різноманітні заходи для заохочення та розвитку творчих здібностей студентів. Ідентичність означає, ким є особа, або які якості особи чи групи відрізняють їх від інших, або стан наявності унікальних ідентифікаційних характеристик, якими не володіє жодна інша особистість.

Що стосується другого детермінанту – викладання, то це діяльність викладачів, яка складається з п'яти основних факторів, таких як: поведінкові цілі, предмет, навчання, оцінка та вдосконалення викладання. Поведінкові цілі можуть бути визначені в рамках опанування студентами форм самовираження або дій викладача, що можна спостерігати. Предмет – визначає знання, досвід навчання, практичні навички, ставлення, цінності, процес, попередні ідеї, концепції та системи мислення. Навчальна діяльність – план уроку, який необхідно виконати. Оцінювання навчання – це перевірка знань та вмінь, його прогресу у навчанні. Удосконалення навчання до рівня креативного визначає заохочення до змін та розвитку, опанування та сприйняття змін.

Наступний детермінант креативності студентів – це мотивація. Вона визначається як процес, що ініціює, спрямовує та підтримує цілеспрямовану поведінку. Мотивація – це те, що спонукає особистість діяти, вона має три основні компоненти: потреби, потяги і задоволення. Потреба є спонукальною силою, що змушує діяти для її задоволення. Потреби варіюються від базових потреб виживання (спільних для всіх людей), які задовольняються потребами, до культурних, інтелектуальних і соціальних потреб (залежать від місця, вікового періоду, та інших чинників). Для того, щоб розвивати креативність студентів, потрібно відповідати на їхні очікування та бажання продовжувати навчання. Потяг – це прагнення до самореалізації, потреба в досягненнях, приналежності та статусі та інші подібні мотиви, що мають джерелом когнітивні моделі та соціальні впливи, а не біологічні потреби (їжа, безпека

та продовження роду). Викладачі та одногрупники можуть заохочувати студентів до розвитку творчого мислення та опанування творчої діяльності.

Задоволення від результатів діяльності, зокрема креативної – це рівень зовнішнього і, особливо, внутрішнього схвалення результатів при порівнянні із очікуваннями. Хоча задоволення іноді ототожнюють із продуктивністю, треба зазначити, що задоволення передбачає винагороду, тоді як продуктивність – це виконання того, що насправді було обіцяно. Наприклад, студенти виявляють позитивні ставлення до себе, коли досягають творчого розвитку – це також можна визначити як винагороду.

Важливим детермінантом креативності студента є також його особистість як сукупність характеристик або якостей, що має три основні складові: особиста свобода, впевненість у собі та самооцінка. Свобода – це більше, ніж просто право діяти, вона забезпечує рівні можливості для життя та благополуччя. Так, студенти можуть розвивати свою креативність, незважаючи на зовнішні умови навчання. Впевненість у собі – це покладення на власну цілісність, силу та здібності, вона відображає загальну суб'єктивну емоційну оцінку людиною власної цінності. Так, студент може вважати, що має потенціал для якісного виконання екзаменаційної роботи. Самооцінка – це позитивні чи негативні оцінки себе і дослідники вже концептуалізували її як впливовий детермінант особистісної креативності. І також важливим детермінантом креативності є ставлення студента до навчання. Voonchan та співавтори вважають, що ставлення до навчання це аспект освітнього середовища, що визначається характерними вимогами групи, що сприймаються студентами та до яких вони спрямовані. Дослідники визначають три основні компоненти ставлення до навчання: підтримка педагогів, прийняття викладачів і участь студента.

Підтримка викладача визначає надання допомоги, підбадьорення студентів, орієнтація на досягнення успіху у навчальному процесі. Так, викладач може надавати студентам допомогу та керівництво у діяльності, що розвиватиме творчі здібності. Якщо викладачі зосереджені на творчому розвитку та соціалізації студента, і вони є потребами самих студентів, то процес буде детермінантом креативності та творчої соціалізації.

Прийняття викладачами студентів та їх діяльності це акт прихильне сприйняття та схвалення творчості та особистісного зростання. Участь студента, як компонента ставлення до навчання – це не тільки ефективне виконання творчих завдань, але участь у оцінюванні своєї творчості, плануванні творчої діяльності та активність у процесі творчої соціалізації.

Вітчизняні науковці виділяють і ці, вищеописані детермінанти розвитку креативності, творчої соціалізації та загальної якісної підготовки студентів, і декілька додаткових:

- рівноправні партнерські та колегіальні відносини студентів та викладачів;
- підтримка самостійності та прийняття відповідальності студентів;
- підтримка впевненості у собі, почуття цінності у студентів;
- організація креативного навчального процесу та середовища;
- формування групової згуртованості та групової підтримки у студентських групах;
- залучення викладачів та студентів до співробітництва прийнятті рішень, що мають відношення до навчальної та творчої діяльності;
- можливість зворотного зв'язку та емоційного обміну між студентами, викладачами та адміністрацією
- надання можливості та підтримка творчого самоздійснення студентів та їх творчої соціалізації.

Із оглядом на вищеописані підходи до детермінантів креативності та творчої діяльності студентів, ми зробили висновок про те, що підхід до актуалізації креативності, творчого мислення та творчості студентів за для їх активної творчої соціалізації під час навчання в умовах війни повинен бути системним, цілеспрямованим та інтегративним. Тож

ми визначили три основні етапи та одночасно рівні психологічної взаємодії освітнього середовища зі студентами, що включає у себе не тільки викладачів, але й всю систему організації навчального процесу для забезпечення творчої соціалізації студентської молоді: проблемно-адаптаційний, рефлексивно-творчий та творчо-адаптаційний.

Основним завданням проблемно-адаптаційного рівня є виявлення та подолання стереотипів (шаблонів) у поведінці та мисленні студентів. Даний рівень вміщує п'ять модулів: соціально-адаптаційний, особистісний, комунікативно-емоційний, соціально-активний та психофізіологічний. Завдання цього рівня взаємодії мають бути спрямовані на: оптимізацію психологічного клімату студентської групи, формування групової згуртованості, активізацію самопізнання і самоорганізації студентів, визначення студентами індивідуального способу реагування у невизначених, складних життєвих ситуаціях, у тому числі під час війни, розвиток соціальної гнучкості і творчої активності, активізацію психологічних ресурсів студентів, тощо.

На рефлексивно-творчому рівні основним завданням є опанування навичками рефлексії та позитивного мислення, що є неодмінними характеристиками у моделі успішної творчої особистості. Також завданням на цьому рівні є розвиток творчого мислення. На наш погляд, цей рівень включає два модулі: рефлексивно-усвідомлюючий та творчо-розвиваючий. Напрямки взаємодії на цьому етапу визначаються через: трансформацію уявлень студентів про себе та інших за допомогою рефлексії та зворотного зв'язку, переосмислення уявлень про себе і про інших шляхом саморефлексії і розширення меж і прийомів рефлексивного усвідомлення та конструктивного подолання мисленнєвих труднощів, оволодіння прийомами і навичками позитивного мислення; усвідомлення учасниками себе як неповторної, творчої і успішної особистості; активізація творчого потенціалу, розвиток особливостей творчого мислення: швидкості, гнучкості, оригінальності і деталізації мислення; оволодіння практичними навичками конструктивного і творчого вирішення професійних і життєво-соціальних задач.

Завданнями третього – творчо-адаптаційного – рівня є інтеграція студентами набутого протягом двох попередніх рівнів досвіду і впровадження його у життєву практику, а також розвиток цілепокладання і системно-цілісного та творчого ставлення до минулого, теперішнього і майбутнього. Цей рівень складається з двох модулів: інтеграційного та життєтворчо-соціального. Завданнями модулів є узагальнення отриманого досвіду пізнання себе і оточуючих через механізми адаптованості і творчості; розвиток цілепокладання, розуміння часової перспективи; закріплення нових творчо-адаптаційних способів взаємодії зі світом; інтеграція внутрішнього і зовнішнього життєвого стану суб'єкта; формування механізмів творчої соціалізації особистості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Представлений аналіз наукових досліджень впливу освітнього середовища на творчість, розвиток креативності та творчу соціалізацію студентів довів нас до висновку, що необхідне створення цілеспрямованої, системної та інтеграційної моделі до активізації та оптимізації творчої соціалізації студентської молоді під час навчання в умовах війни та у подальшому – в суспільстві. Нами розроблена та представлена модель, що включає три основних етапи (рівні) взаємодії: проблемно-адаптаційний, рефлексивно-творчий та творчо-адаптаційний. Перспективами подальших досліджень ми вбачаємо втілення розробленої моделі на практиці, а саме впровадження її в освітній процес та перевірка її ефективності.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Дембицька, Н.М. (2012) Психологічні засади становлення суб'єктності студентів у відносинах власності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: Психологія. Педагогіка. Соціальна робота*. Т.5. 7-10.
- Сторож, О.В. (2011). *Психологічні особливості творчої соціалізації старшокласників*. (Дис. канд. психол. наук). Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ.
- Сторож, О.В. (2015) Теоретико-методологічний аналіз творчої соціалізації студентів. Психологічні основи забезпечення активності освіти у вищому навчальному закладі: монографія. Рівне : О.Зень. 33-62.
- Туріна, О.А. (2011) Культуротворчі чинники творчої соціалізації особи. *Вісник Книжкової палати*. № 1. 35-40.
- Barak, M., & Albert, D. (2017). Fostering Systematic Inventive Thinking (SIT) and Self-Regulated Learning (SRL) in Problem-Solving and Troubleshooting Processes among Engineering Experts in Industry. *Australasian Journal of Technology Education*, 4, 1-14.
- Boonchan, B., Pupat, P. and Seesan, B. (2015) Variables Affecting the Creativity of Undergraduate Students at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. *Creative Education*, 6, 2241-2249.
- Cheung, H.P.R., & Leung, C.H. (2013). Preschool Teachers' Beliefs of Creative Pedagogy: Important for Fostering Creativity. *Creativity Research Journal*, 25, 397-407.
- Craft, A. (2011). *Creativity and Education Futures: Learning in a Digital Age*. Sterling: Trentham Books.
- Dziedziewicz, D., & Karwowski, M. (2015). Development of Children's Creative Visual Imagination: A Theoretical Model and Enhancement Programmes. *Education 3-13*, 43, 382-392.
- Kaufman, J. C., & Beghetto, R. A. (2009). Beyond Big and Little: The Four C Model of Creativity. *Review of General Psychology*, 13, 1-12.
- Lin, Y. S. (2011). Fostering Creativity through Education: A Conceptual Framework of Creative Pedagogy. *Creative Education*, 2, 149-155.
- Plucker, J., & Dow, G. (2010). Attitude Change as the Precursor to Creativity Enhancement. In R. Beghetto, & J. Kaufman (Eds.), *Nurturing Creativity in the Classroom* (pp. 362-379). Cambridge: Cambridge University Press. Retrieved from <https://doi.org/10.1017/CBO9780511781629.018>.
- Tartakovsky E.(2023) The psychology of romantic relationships: motivations and mate preferences *Front. Psychol.*, 28. Sec. Personality and Social Psychology. Vol. 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1273607>
- Yamin, T. S. (2017). Excellence, Creativity and Innovation Education. In T. S. Yamin, K. W. McCluskey, T. Lubart, D. Ambrose, K. McCluskey, & S. Linke (Eds.), *Innovation Education* (pp. 1-14). Sweden: ICIE the International Centre for Innovation in Education.

REFERENCES

- Dembytska, N.M. (2012) Psykholohichni zasady stanovlennia subiektnosti studentiv u vidnosynakh vlasnosti. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka: Psykholohiia. Pedahohika. Sotsialna robota*. T.5. 7-10. [in Ukrainian]
- Storozh, O.V. (2011). *Psykholohichni osoblyvosti tvorchoi sotsializatsii starshoklasnykiv*. (Dys. kand. psykhol. nauk). Instytut psykholohii imeni H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy. Kyiv.
- Storozh, O.V. (2015) Teoretyko-metodolohichniy analiz tvorchoi sotsializatsii studentiv. *Psykholohichni osnovy zabezpechennia aktyvnosti osvity u vyshchomu navchalnomu zakladi: monohrafiia*. Rivne : O.Zen. 33-62. [in Ukrainian]
- Turina O.A. (2011) Kulturotvorchi chynnyky tvorchoi sotsializatsii osoby. *Visnyk Knyzhkovoii palaty*. № 1. 35-40. [in Ukrainian]

- Barak, M., & Albert, D. (2017). Fostering Systematic Inventive Thinking (SIT) and Self-Regulated Learning (SRL) in Problem-Solving and Troubleshooting Processes among Engineering Experts in Industry. *Australasian Journal of Technology Education*, 4, 1-14. [in English].
- Boonchan, B., Pupat, P. and Seesan, B. (2015) Variables Affecting the Creativity of Undergraduate Students at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. *Creative Education*, 6, 2241-2249. [in English].
- Cheung, H.P.R., & Leung, C.H. (2013). Preschool Teachers' Beliefs of Creative Pedagogy: Important for Fostering Creativity. *Creativity Research Journal*, 25, 397-407. [in English].
- Craft, A. (2011). *Creativity and Education Futures: Learning in a Digital Age*. Sterling: Trentham Books. [in English].
- Dziedziewicz, D., & Karwowski, M. (2015). Development of Children's Creative Visual Imagination: A Theoretical Model and Enhancement Programmes. *Education 3-13*, 43, 382-392. [in English].
- Kaufman, J. C., & Beghetto, R. A. (2009). Beyond Big and Little: The Four C Model of Creativity. *Review of General Psychology*, 13, 1-12. [in English].
- Lin, Y. S. (2011). Fostering Creativity through Education: A Conceptual Framework of Creative Pedagogy. *Creative Education*, 2, 149-155. [in English].
- Plucker, J., & Dow, G. (2010). Attitude Change as the Precursor to Creativity Enhancement. In R. Beghetto, & J. Kaufman (Eds.), *Nurturing Creativity in the Classroom* (pp. 362-379). Cambridge: Cambridge University Press. Retrieved from <https://doi.org/10.1017/CBO9780511781629.018>. [in English].
- Tartakovsky E.(2023) The psychology of romantic relationships: motivations and mate preferences *Front. Psychol.*, 28. Sec. Personality and Social Psychology. Vol. 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1273607> [in English].
- Yamin, T. S. (2017). Excellence, Creativity and Innovation Education. In T. S. Yamin, K. W. McCluskey, T. Lubart, D. Ambrose, K. McCluskey, & S. Linke (Eds.), *Innovation Education* (pp. 1-14). Sweden: ICIE the International Centre for Innovation in Education. [in English].

THEORETICAL ANALYSIS OF THE FACTORS OF CREATIVE SOCIALIZATION OF STUDENTS DURING THE WAR

Olena Storozh

Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor of the Department of Practical Psychology and
Psychotherapy Rivne State University of the Humanities
<https://orcid.org/0000-0002-2197-1282>

DOI <https://doi.org/10.35619/prapr.v1i21.355>

Abstract. *The article analyzes scientific research on the influence of the educational environment on creativity, the development of creativity and creative socialization of students.*

It was found that creativity acts as an effective mechanism of adaptation to social, cultural, socio-political changes, and a modern Ukrainian should not only be able to adapt to a new situation, but also be able to change it, changing, developing at the same time. It was determined that creative socialization is the active entry of an individual into society, which is ensured by creative and transformative actions that are implemented in society in order to achieve positive changes in the process of mastering cultural traditions, norms and values, and the student period is one of the most sensitive periods for the implementation of this process .

The main determinants of creative learning, which will ensure the development of students' creativity and optimize the process of creative socialization of students, are identified: management, teaching, educational climate, motivation and personal qualities. It was concluded that it is necessary to create a purposeful, systemic and integration model to activate and optimize the creative socialization of student youth during their studies in the conditions of war and in the future - in society. A model was developed and presented, which includes three main stages (levels) of interaction: problem-adaptive, reflexive-creative, and creative-adaptive.

Key words: *creativity, creativity, creative thinking, subjectivity, adaptation, socialization, creative socialization*